

10. 9. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Přípustnost poplatků za správu a vedení úvěrových účtů vedených pro spotřebitele - reakce na článek JUDr. Daniela Paška

Tímto článkem reaguji na článek JUDr. Daniela Paška „Vyjadrenie sa k článku – Sporné poplatky za vedení a správu úvěru – k rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 5“, publikovaný dne 13. 8. 2013 na serveru epravo.cz, pod pořádkovým číslem 92164[1]. JUDr. Paško se zabývá článkem JUDr. Martina Dančišina, JUDr. Libora Němce, Ph.D. a Mgr. Jana Veselého „Sporné poplatky za vedení a správu úvěru – k rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 5“, publikovaným též na serveru epravo.cz pod pořádkovým číslem 91445[2], a k judikatuře, která je v článku JUDr. Dančišina et al. zmíněna.

JUDr. Paško je názoru, že:

1. německou judikaturu, zejména rozsudek Spolkového dvora (BGH) ze dne 7. 6. 2011, sp.zn. XI ZR 388/1, lze bez dalšího aplikovat v ČR;

2. je správný rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 18.4.2013 sp.zn. 25 C 261/2012, který vychází z toho, že poplatky za správu a vedení úvěrových účtů vedených pro spotřebitele jsou nepřiměřené a tudíž v rozporu se zákonem; dle názoru JUDr. Paška

a. je správa a vedení úvěrových účtů vedených pro spotřebitele vlastním zájmem bank, nikoli služba pro klienty bank,

b. je příslušný poplatek nepřiměřený ve smyslu § 56 odst. 1 OZ, neboť banky nesmějí účtovat poplatek za činnost, která nepředstavuje službu **pro klienta**;

3. není správný rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 15. 7. 2013 sp.zn. 10 C 49/2013, který vychází z toho, že poplatky za správu a vedení úvěrových účtů vedených pro spotřebitele nejsou v rozporu se zákonem. Tato ujednání nepodléhají soudnímu přezkumu jejich přiměřenosti (§ 56 odst. 1 OZ), protože se jedná o cenová ujednání (§ 56 odst. 2 OZ); dle názoru JUDr. Paška

a. lze cenu účtovat jen za službu klientům, což správa a vedení úvěrových účtů není,

b. by se žádný rozumný spotřebitel nezavázal platit za správu a vedení úvěrového účtu, pokud by měl možnost si dojednat úvěr i bez takového poplatku.

Jsem spoluautorem článku „Přípustnost poplatků za správu a vedení úvěrových účtů vedených pro spotřebitele“, publikovaného v časopise Právní rozhledy č. 15-16/2013, str. 515-522. Při psaní svého článku jsem neměl článek JUDr. Daniela Palka k dispozici, proto bych se zde rád vyjádřil k některým jeho závěrům. Toto vyjádření je záměrně stručné, neboť detailní argumentaci a obsáhlou citaci judikatury a literatury lze najít v mém výše zmíněném článku v Právních rozhledech.

(Ne)aplikovatelnost rozhodnutí německých soudů v ČR

JUDr. Palko cituje velké množství německé judikatury, kterou považuje bez dalšího za aplikovatelnou v ČR. S názorem, že německou judikaturu lze bez dalšího použít i v ČR nelze souhlasit.

1. Evropské, německé a české právo

České spotřebitelské právo v dané oblasti implementuje do českého právního řádu Směrnicí Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách (dále jen „Směrnice“). Zákonem č. [367/2000](#) Sb. s účinností od 1. ledna 2001 bylo do českého právního řádu zavedeno ustanovení § 56 OZ. Tzn. že český zákon je mladší než Směrnice a vychází z ní.

Německé spotřebitelské právo v dané oblasti je starší než Směrnice. Zákon o úpravě práv Všeobecných obchodních podmínek (dále jen „AGBG“) vstoupil v účinnost 1. dubna 1977. Předmětná ustanovení § 8 a 9 AGBG byla v rámci reformy závazkového práva převzata bez obsahových změn do ustanovení § 307 Občanského zákoníku (dále jen „BGB“) s účinností od 1. ledna 2002. Německá právní úprava má tudíž samostatné vnitrostátní základy, které už z důvodu časové posloupnosti nebyly ovlivněny Směrnicí.

Německý zákonodárce vycházel ovšem při implementaci Směrnice z toho, že není nutno AGBG obsahově měnit, nýbrž jen nepatrně doplnit, protože úprava v AGBG je již ve stávajícím znění se Směrnicí konformní. Je tudíž správné se zabývat otázkou, zdali a případně do jaké míry může být německá judikatura „pramenem inspirace“ pro ČR.

2. „Hlavní“ a „vedlejší“ cenové ujednání jako kategorie německého práva, a nikoli českého a evropského práva

Cenová ujednání nejsou ani v Německu ani ČR soudně přezkoumatelná (§ 56 odst. 2 OZ).

V Německu existuje ustálená judikatura k otázce přezkoumatelnosti cenových ujednání (§ 307 německého občanského zákoníku BGB). Německé soudy cenová ujednání rozlišují takto:

- „hlavní“ cenové ujednání (Preishauptabrede) vztahující se na plnění, která jsou poskytována zákazníkovi na základě právního úkonu (smluvního plnění), nepodléhají soudnímu přezkumu;
- od „hlavního“ cenového ujednání je nutno odlišovat „vedlejší“ cenové ujednání (Preisnebenabrede), které stanoví úplatu (i) za splnění zákonných nebo vedlejších smluvních povinností, které jdou k tíži navrhovatele Všeobecných obchodních podmínek, nebo (ii) za činnosti ve vlastním zájmu navrhovatele Všeobecných obchodních podmínek. „Vedlejší“ cenová ujednání podléhají soudnímu přezkumu.

Toto rozlišování mezi „hlavním“ a „vedlejší“ cenovým ujednáním se vytvořilo již v osmdesátých letech minulého století (tj. dávno před zavedením Směrnice a § 56 OZ) na základě ryze vnitrostátní německé právní úpravy (§ 8 a 9 AGBG), která je od Směrnice (čl. 4 odst. 2 Směrnice) a OZ (§ 56 OZ) značně rozdílná. Německé soudy jsou za to, že po zavedení Směrnice v roce 1993 judikovaly a

judikují dodnes „jako před rokem 1993“, kritizovány jak německými odborníky na bankovní právo, tak Evropskou komisí.

3. Závěry BGH k otázce „hlavního“ a „vedlejšího“ cenového ujednání nelze bezmyšlenkovitě použít v ČR - základní myšlenka podnikatelského projektu poplatkyzet.cz je tak nesprávná.

a. Dle českého a evropského práva není žádné cenové ujednání soudně přezkoumatelné.

Bez znalosti judikatury o „hlavním“ či „vedleším“ cenovém ujednání a bez reflexe skutečnosti, že tato judikatura je v rozporu s českým i evropským právem, nelze německé judikatuře rozumět, natož ji převzít do českého právního prostředí. Je zcela nesprávné bezmyšlenkovitě aplikovat německou judikaturu (která se vztahuje obsahově ke „starému“ AGBG, a nereflakuje Směrnici) na zcela odlišné české právní prostředí. Ani Směrnice, ani § 56 OZ nerozlišují mezi „hlavním“ a „vedleším“ cenovým ujednáním. Dle českého práva (OZ, Směrnice) nelze **žádné** cenové ujednání soudně přezkoumat.

b. K rozsudku BGH ze dne 7. 6. 2011

Je pravda, že BGH uvádí v rozsudku ze dne 7. 6. 2011 (cituji z článku JUDr. Paľka): *„Zriadenie účtu je pri úverovom obchode iba nesamostatný vedľajší alebo sprievodný aspekt poskytnutia úveru ako hlavného obchodu. Už pre priznanie úveru, čo znamená pre jeho poskytnutie, ktoré spravidla prostredníctvom bezhotovostného účtu úverového dlžníka alebo prostredníctvom prevodu na jednu ním označenú tretiu osobu ako príjemcu platby sa uskutoční, sa úverový účet nevyžaduje.“* Tyto úvahy se ovšem vztahují k otázce, zdali se jedná o „hlavní“ cenové ujednání nebo o „vedlejší“ cenové ujednání. Tyto kategorie v českém právu neexistují a nemohou existovat. Zmíněné úvahy BGH jsou tudíž pro výklad českých právních předpisů bezvýznamné (minimálně v kontextu, ve kterém je používá JUDr. Paľko).

c. K rozsudku BGH ze dne 30. 11. 1993

Z tohoto důvodu jsou následující úvahy JUDr. Paľka zcela nesprávné (cituji): *„Aby sme pochopili myšlienkové postupy BGH, je treba siahnuť aj po starších rozsudkoch. Napríklad v rozsudku z 30. 11. 1993 XI ZR 80/93 bolo uvedené, že všeobecné prevádzkové náklady ako aj práce veriteľa na splnení vlastných zákonných záväzkov sa zásadne osobitne (pomerne) nehradia.“*

Je sice pravda, že BGH takto uvažuje, a že je pro pochopení úvah BGH nutné se zabývat starší judikaturou BGH. Důkladnější analýza judikatury BGH ovšem ukáže, že tato a podobné úvahy se vztahují vždy k otázce, zdali sporná klauzule je „hlavním“ či „vedleším“ cenovým ujednáním. Vzhledem k tomu, že kategorie „hlavní“ a „vedlejší“ cenové ujednání v českém právu neexistují, nelze ovšem tyto úvahy BGH převzít jednoduše jako celek do české judikatury, jak to navrhuje JUDr. Paľko.

d. Nesprávnost reklamních údajů na server www.jdeto.de

JUDr. Paľko spolupracuje mj. se „službou“ jdeto.de. Tato služba zastává na webových stránkách www.jdeto.de následující názor (cituji): *„Před více než rokem se v Německu rozhořel spor o platnost uvedených poplatků. Banka spor prohrála, když Spolkový soudní dvůr konstatoval, že poplatek neslouží klientům, ale bance - proto je jeho sjednání a placení klientem neplatné. Německý soud vycházel z právní úpravy, která je téměř identická s úpravou českou. Dotčené paragrafy totiž vycházejí ze stejné evropské směrnice.“*

Tento názor „služby“ jdeto.de je nesprávný a klamavý. Je sice pravdou, že „Spolkový soudní dvůr konstatoval, že poplatek neslouží klientům, ale bance“. „Služba“ jdeto.de ovšem zcela opomíjí, že

BGH použil tento argument, aby odůvodnil právní názor, že se jedná o „vedlejší“ cenové ujednání, které je soudně přezkoumatelné. Vzhledem k tomu, že kategorie „vedlejší“ cenové ujednání ani v českém právu, ani ve Směrnici vůbec neexistuje, je závěr, že „dotčené paragrafy [německého práva] totiž vycházejí ze stejné evropské směrnice [jako česká právní úprava]“ zcela nesprávný. Ne, dotčené paragrafy německého práva, které zkoumal BGH, a interpretace těchto paragrafů ze strany BGH, nevychází ze Směrnice, ale z vnitrostátní německé úpravy. Navíc je právní názor BGH na německé a evropské úrovni kritizován. Nejvyšší soud Spojeného království má opačný názor než BGH. Nutno dodat, že britská právní úprava a britská judikatura vychází ze Směrnice, na rozdíl od německé právní úpravy a německé judikatury.

e. Závěr

Závěrem lze konstatovat, že základní myšlenka tvůrců podnikatelského projektu poplatkyzpet.cz, respektive jdeto.de, je nesprávná. Německou „poplatkovou“ judikaturu nelze aplikovat v českém právním prostředí.

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 18. 4. 2013, sp.zn. 25 C 261/2012 - § 56 odst. 1 OZ versus § 56 odst. 2 OZ

Lze souhlasit s názorem JUDr. Palka, že jádrem rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 18. 4. 2013 je, že soud považuje poplatek za správu a vedení účtu za ujednání, které v rozporu s požadavkem dobré víry znamená k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran (§ 56 odst. 1 OZ).

Nelze ovšem souhlasit s následujícím názorem JUDr. Palka (citují): „*Kritici tvrdia jednoznačne, že poplatok za správu a vedenie úveru je cenou za iné náklady než náklady dočasného poskytnutia kapitálu a že takto stanovená cena iných nákladov je prijateľná podmínka.*“ Jádrem argumentů „kritiků“ rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 18. 4. 2013 ovšem není, že poplatek za správu a vedení úvěrového účtu je „*prijateľná podmínka*“, ale že se jedná o cenové ujednání ve smyslu § 56 odst. 2 OZ, které vůbec není soudně přezkoumatelné. Otázku, zdali ujednání je „*prijateľná podmínka*“, soudy tudíž vůbec nejsou oprávněny zkoumat.

Ve své argumentaci se JUDr. Palko zabývá jen ustanovením § 56 odst. 1 OZ, a zapomíná, že toto ustanovení má i druhý odstavec.

Nesprávný výklad rozsudku nejvyššího soudu Spojeného království ze dne 25. 11. 2009

JUDr. Palko se dále vyjadřuje k rozsudku The Office of Fair Trading v Abbey National plc and Others [2009] UKSC 6 On appeal from: [2009] EWCA Civ 116 z 25. 11. 2009 (Rozsudek UK SC) takto (citují): „*Najvyšší súd Spojeného kráľovstva v rozsudku The Office of Fair Trading v Abbey National plc(...) jasne rozlíšil medzi tým, či balíček služieb patrí medzi „core“ alebo „essential bargain“ ustanovenia, ku ktorým typický spotrebiteľ prihliada, keď uzaviera dohodu s bankou, a „incidental“ alebo „ancillary“ ustanoveniami, ktorým typický spotrebiteľ neprikladá význam, keď uzaviera zmluvu.*“

Opak je pravdou.

V marginálii 77 Rozsudku UK SC cituje nejvyšší soud Spojeného království s předsedou Lordem Phillipsem názor druhoinstančního soudu Court of Appeal. Druhoinstanční soud sice souhlasil s názorem, že smlouva mezi bankou a zákazníkem je „balíkem“ (package) různých služeb. Druhoinstanční soud je ovšem názoru, že poplatek za správu a vedení úvěrového účtu je „vedlejší“ („ancillary“) cenou, která podléhá (na rozdíl od „hlavních“ - core cenových ujednání) soudnímu

přezkumu.

Teprve v marginálii 78 vyslovuje nejvyšší soud Spojeného království jako dovolací třetíinstanční soud svůj vlastní názor na danou problematiku. Dovolací soud odmítá názor druhoinstančního soudu. Nejvyšší soud Spojeného království v čele s Lordem Phillipsem píše (cituji) : „*Nevidím důvod vyloučit z aplikace Regulace 6(2) [v ČR § 56 odst. 2 OZ] cenu (...)z důvodu, že se jedná o vedlejší (...) cenu (...)*“. Stěžejní argumentace nejvyššího soudu Spojeného království spočívá v tom, že odmítá rozdělení na „hlavní“ (nepodléhající soudnímu přezkumu) a „vedlejší“ (soudně přezkoumatelné) cenové ujednání. Nejvyšší soud Spojeného království vyloučil ze soudního přezkumu **každé** cenové ujednání.

Úvěr jako „balík“ různých služeb

JUDr. Palko je názoru, že (cituji) „*jedinou odmenou, ktorú môže banka žiadať od spotrebiteľa pri úverovej zmluve, je odmena za zaobstaranie kapitálu t.j. úrok, prípadne iné položky, ktoré ale majú povahu čiastkového dodatočného poplatku za zaobstaranie úveru*“. Jiné odměny jako například poplatky za správu a vedení úvěrového účtu jsou, dle názoru JUDr. Palka, dle § 56 odst. 1 OZ nepřijatelné, respektive jsou přijatelné jen za předpokladu, že příslušná odměna je zaplacená za jednotlivou protislužbu banky, což úvěrový účet není (je veden jen v zájmu banky, nikoli v zájmu klienta).

S tímto názorem nesouhlasím. Hlavní tezí mého článku publikovaného v Právních rozhledech je, že bankovní služby jsou „balíkem“ různých služeb, a že banka si za tento „balík“ služeb může vyžádat odpovídající „balík“ cen. Ujednání o výši cen, ale i o „cenovém důvodu“ (za co se má cena platit) je dle § 56 odst. 2 OZ soudně nepřezkoumatelné.[2]

Poplatek za zpracování žádosti o úvěr

JUDr. Palko se zabývá i poplatkem za zpracování žádosti o úvěr a německou judikaturou k této otázce. Souvislost s poplatkem za správu a vedení úvěrového účtu není zřejmá. Rozlišení mezi „hlavním“ cenovým ujednáním a „vedlejším“ cenovým ujednáním je základem jak německé judikatury k poplatkům za správu a vedení úvěrových účtů, tak k poplatkům za zpracování žádosti o úvěr. Ve všech případech nejsou závěry německých soudů v ČR aplikovatelné, a to z výše uvedených důvodů. Rozsudky německých soudů, které JUDr. Palko hojně cituje, nemají pro právní praxi v ČR žádný význam.

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 z 27. 5. 2013 sp. zn. 10 C 49/2013

Obvodní soud pro Prahu 5 rozhodl rozsudkem č. j. 10 C 49/2013-89 ze dne 27. 5. 2013 (soudce JUDr. Holub), že ujednání o poplatku za vedení úvěrového účtu je ujednáním o ceně, a že je ujednáním přiměřeným.

Konstatování soudu, že se jedná o přiměřené ujednání, je úvaha „in eventum“. Tzn., že přiměřenost je „pomocným“ argumentem soudu - kromě hlavního důvodu pro zamítnutí žaloby („klausule je soudně nepřezkoumatelným cenovým ujednáním“) jsou zde i další důvody pro zamítnutí žaloby. Soud v tomto rozsudku dále zdůrazňuje povinnost k „čestnému plnění povinností“ ze strany klienta banky.

JUDr. Palko komentuje tento rozsudek takto (cituji): „*JUDr. Holub ale skúsil jednu fintu - uviedol, že poplatok za správu a vedenie úveru je dojednanie o cene, ktoré je súčasťou zmluvy, ale akosi ho vôbec nenapadlo zisťovať, že cene musí zodpovedať plnenie, ak len nemal na myslí to, že tým plnením je vedenie úverového účtu klientovi bankou.*“

Dle mého názoru je právní názor JUDr. Holuba zcela správný. Bankovní služby jsou „balíkem“

různých služeb, a banky si za tento „balík“ služeb mohou vyžádat odpovídající „balík“ cen. A jak jsem již uvedl výše ujednání o výši cen, ale i o „cenovém důvodu“ (za co se má cena platit) je dle § 56 odst. 2 OZ soudně nepřezkoumatelné.

JUDr. Palko kritizuje rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 z 27. 5. 2013 dále takto (cituji): *„To by ale znamenalo, že JUDr. Holub, ak súčasne tvrdí, že je tu „přiměřenost“, zároveň predpokladá, že každý poctivý a čestný bankár by rozumne mohol predpokladať, že priemerný spotrebiteľ by si takúto „službu“ osobitne vyjednal, keby tak mohol urobiť (nešlo by o štandardné formulárové podmienky). Tak je to uvedené v kritikmi citovanom rozsudku SD EÚ z 12. 3. 2013, ktoré bol JUDr. Holub povinný zohľadniť, pretože sa priamo týkalo výkladu pojmu „přiměřenost“.“*

Vzhledem k tomu, že se jednalo o cenové ujednání, nesměl ovšem soud přiměřenost tohoto ujednání vůbec zkoumat. Kritika JUDr. Palka je už z tohoto důvodu neopodstatněná.

JUDr. Palko se v této souvislosti zabývá rozsudkem Soudního dvora EU ze dne 12. 3. 2013[3]. Z tohoto rozsudku vyplývá dle názoru JUDr. Palka následující: Poplatek za správu a vedení úvěrového účtu je v souladu se zákonem, jen pokud by se rozumný spotřebitel zavázal platit tento poplatek i v případě, že i při individuálním jednání o této klauzuli, by s touto klauzulí souhlasil (srovnej bod 69 zmíněného rozsudku). Protože žádný rozumný spotřebitel by se dobrovolně nezavázal platit poplatek za správu a vedení úvěrového účtu, je tento poplatek dle názoru JUDr. Palka nezákonný.

V první řadě je třeba uvést, že rozsudek Soudního dvora EU ze dne 12. 3. 2013 se zabývá přiměřeností smluvního ujednání. Již z tohoto důvodu nelze závěry tohoto rozsudku vztáhnout na otázku, zdali jsou či nejsou poplatky za správu a vedení úvěrových účtů v souladu se zákonem. Ujednání o poplatcích za správu a vedení úvěrových účtů jsou totiž cenovými ujednání, která nejsou soudně přezkoumatelná (§ 56 odst. 2 OZ).

Dále lze poukázat na to, že rozsudek Soudního dvora EU ze dne 12. 3. 2013 se zabývá otázkami výkonu rozhodnutí, a nikoli poplatky za správu a vedení úvěrových účtů či podobnými poplatky.

V neposlední řadě je nutno zmínit, že spotřebitelé mají možnost si zvolit úvěry „s poplatky“ a „bez poplatků“. Lze očekávat, že úrok u úvěrů „bez poplatků“ je vyšší než u úvěru „s poplatky“. Dle mého názoru je možné nebo dokonce pravděpodobné, že rozumný spotřebitel si podle výše úvěru, úroků, poplatků, atd., a v souvislosti s délkou splácení úvěru vybere úvěr „s poplatky“ i v situaci, kdy může o této klauzuli individuálně jednat. Lze si totiž představit situaci, že „balíková cena“ úvěru s poplatkem je výhodnější než „balíková cena“ úvěru bez poplatku.

Lze shrnout, že rozsudek Soudního dvora EU ze dne 12. 3. 2013 nemá s otázkou přípustnosti poplatků za správu a vedení úvěrových účtů vůbec nic společného. Obvodní soud pro Prahu 5 postupoval zcela správně, když nezmínil rozsudek Soudního dvora EU ze dne 12. 3. 2013 ve svém rozsudku ze dne 27. 5. 2013.

Závěr

Základní myšlenka tvůrců podnikatelského projektu poplatkyzpet.cz, respektive jdeto.de, je nesprávná. Německou „poplatkovou“ judikaturu nelze aplikovat v českém právním prostředí, protože stojí na rozlišování mezi „hlavními“ a „vedlejšími“ cenovými ujednání. Německá kategorie „hlavní“ či „vedlejší“ cenové ujednání ovšem ani v českém, ani v evropském právu neexistuje.

Poplatky za správu a vedení úvěrových účtů jsou cenovými ujednáními za celý „balík“ služeb bank při poskytování úvěru. Soudy nejsou tudíž oprávněny ve smyslu § 56 OZ

zkoumat přiměřenost ujednání o těchto poplatcích, a to ani výši poplatku, ani složení „balíku“ cen. Výše a složení poplatků vyváží tržní síly. Zákon nemůže být měřítkem kontroly cen, a jiné měřítko než zákon nesmějí soudy aplikovat.

Rainer Frank

[Velíšek & Podpěra - advokátní kancelář s.r.o.](#)

Holečkova 105/6
150 00 Praha 5

Tel.: +420 273 131 311
Fax: +420 273 131 312
e-mail: akpv@akpv.cz

[1] Vyjadrenie sa k článku - Sporné poplatky za vedení a správu úvěru - k rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 5, k dispozici >>> [zde](#).

[2] Sporné poplatky za vedení a správu úvěru - k rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 5, k dispozici >>> [zde](#).

[3] Shodně např. i rozhodnutí finančního arbitra ze dne 15. 7. 2013, který používá pojem „složený závazek“ dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#), Prof. JUDr. Josef Bejček, CSc. in Ochrana spotřebitele, nebo i pokrytecky zastřená ochrana věrolomnosti?, Právní Rozhledy, 13-14/2013, a výše uvedený rozsudek nejvyššího soudu Spojeného království.

[4] Dostupný na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)

- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)